

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА
SWEDISH UNIVERSITY OF AGRICULTURAL SCIENCES
КОМРАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
OPOLE UNIVERSITY
AZERBAIJAN STATE AGRICULTURAL UNIVERSITY**

**VIII Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В РАМКАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ»**

м. Полтава, 17 грудня 2025 року

УДК 330.15:334.723

ББК 65.291.5

Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2025. – 290 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління господарської діяльності підприємств в рамках інтеграції до європейського простору.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців практиків. Матеріали друкуються мовою оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Голова оргкомітету:

Галич О.А. ректор Полтавського державного аграрного Університету, професор

Члени організаційного комітету:

Шостя А. М. проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, доктор наук, професор

Горб О.О. проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, кандидат наук, доцент

Дячков Д.В. директор Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій, доктор наук, професор

Світлична А.В. завідувач кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук
Oksana Kravchenko Guest Professor, Department of Molecular Sciences, Swedish University of Agricultural Sciences

Людмила Федотова, доктор наук, доцент; Комратський державний університет (Молдова)

Antonina Kalinichenko DSc, Professor, University of Opole

Гусейнов М. Д. доктор наук, професор, Azerbaijan State Agricultural University

Устік Т. В. доктор наук, професор, професор кафедри маркетингу та логістики Сумського національного аграрного університету

Губені Ю. Е. доктор наук, професор, завідувач кафедри підприємництва та торгівлі Львівський національний університет природокористування

Махмудов Х.З. професор кафедри підприємництва і права, професор, доктор наук

Яснолоб І.О. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук.

Начальник науково-дослідного сектору Полтавського державного аграрного університету

Волкова Н.В. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук

Дем'яненко Н.В. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук

Михайлова О.С. доцент кафедри підприємництва і права, доцент, кандидат наук

Вступне слово

Проведення VIII Міжнародної науково-практичної конференції здійснювалося в рамках науково-дослідної теми: «Розробка інноваційних стратегій розвитку підприємницької діяльності в умовах глобальних викликів і технологічних змін» (номер державної реєстрації 0125U003227 від 04.09.2025 р.), що дозволяє на основі обміну актуальною інформацією ефективно підійти до пошуку шляхів вирішення проблем інтеграції до європейського простору.

Матеріали науково-практичної конференції присвячені комплексному дослідженню сучасних тенденцій розвитку підприємницьких структур у контексті трансформації економічної та правової системи України. У центрі уваги - інноваційний розвиток підприємництва як стратегічна основа забезпечення економічної, продовольчої та соціальної безпеки держави в умовах глобалізації, цифровізації та євроінтеграційних процесів.

У збірнику висвітлюються перспективи розвитку суб'єктів господарювання з урахуванням гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу, впровадження європейських стандартів управління, фінансової політики, бухгалтерського обліку та аудиту. Значну увагу приділено проблемам інформаційного та правового забезпечення підприємницької діяльності, удосконаленню механізмів державного регулювання, захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.

Окремий блок матеріалів присвячено економіці та управлінню підприємницьких структур, розвитку комерційної логістики, сучасної торгівлі та підприємництва, а також формуванню конкурентоспроможного бізнес-середовища. Розглядаються питання фінансової політики, інвестиційної привабливості, фінансової стабільності підприємств і використання європейського досвіду для реалізації стратегічних орієнтирів сталого розвитку.

Важливе місце у збірнику займають дослідження соціального та екологічного підприємництва як інструментів досягнення балансу між економічною ефективністю, соціальною відповідальністю та охороною довкілля. Аналізуються проблеми забезпечення якості, безпечності та екологічності товарів, впровадження міжнародних стандартів та сертифікаційних систем.

У межах конференції також розглядаються сучасні проблеми держави і права, питання правового регулювання господарської діяльності, а також роль сучасних освітніх технологій у підготовці підприємців, здатних ефективно діяти в умовах динамічних соціально-економічних змін. Матеріали поєднують теоретичні узагальнення та практичні напрацювання, що сприяють розвитку правової системи України та формуванню інноваційної моделі підприємництва.

Збірник орієнтований на науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, аспірантів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, а також практиків у сфері економіки, підприємництва і права.

ЗМІСТ

<i>Bondar-Pidhurska O., Savchenko D., Nenko A.</i> INNOVATION MANAGEMENT IN SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES AT THE CROSSROADS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT	13
<i>Kalinichenko A.</i> UNLOCKING THE TRUTH: CROSS-CHANNEL ATTRIBUTION AND THE REAL VALUE OF EVERY TOUCHPOINT	15
<i>Беркетов І.О.</i> ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА УПРАВЛІННЯ ПРОДАЖАМИ	18
<i>Біловодська О.А., Сурмачевська В.Р.</i> МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ТА УТРИМАННЯ МОЛОДІ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ	20
<i>Бурик К.С.</i> АДАПТИВНІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	24
<i>Буряк О.М.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ АПК В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	28
<i>Вітренко С.О.</i> УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ПЕРСОНАЛУ	32
<i>Волкова Н.В.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗАЙНЯТОСТІ В ТОРГІВЛІ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ	34
<i>Волкова Н.В., Гученко А.О.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	39
<i>Волкова Н.В., Комбарова Ю.В.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	41

Гавриленко А. С., Липій Є. А. ВПЛИВ КІБЕРЗАГРОЗ НА ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ	44
Гонтарь Є.Г. ОКРЕМІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКІ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	46
Горбась В.А., Ведмедера О.А., Бугаєнко В.О. ПРАКТИКООРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ПРИКОРДОННИХ РЕГІОНІВ	49
Грубіч Н. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІЖНАРОДНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ У КОНТЕКСТІ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	52
Дем'яненко Н. В., Павленко Я. В. БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ЯК ОСНОВА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ	55
Дробот І. М., Махмудов Х. З. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В АГРАРНІЙ СФЕРІ, ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ	58
Дячков Д.В. СУТНІСТЬ ТА ПАРАДИГМА ДІДЖИТАЛ-МЕНЕДЖМЕНТУ	62
Дячков Д.В., Синенко В.А. МОДЕЛЬ СТРУКТУРИ АДАПТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	64
Ємець В. В. ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ТА БЛОКЧЕЙН ЯК ІНСТРУМЕНТИ ЗНИЖЕННЯ ТРАНСАКЦІЙНИХ ТА ВІЙСЬКОВИХ РИЗИКІВ НА ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЯХ	67
Жук Р.І. МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	71
Жуков А.Є., Зось-Кіор М.В. МЕНЕДЖМЕНТ КОМАНДНОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	74

Заболоцька В. Б. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ПІДПРИЄМЦІВ	77
Зось-Кіор М. В., Саєнко В. О., Черних Б. О. ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК САМОМЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	80
Кальян О. С. ОКРЕМІ ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО ВЕКТОРУ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА	82
Капустін О. О., Корнет Р. С., Пилипенко Д. О. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	85
Кінятков В.С. РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	87
Ковальська Т.А. АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ	91
Комар Д. С. ЯКІСТЬ, БЕЗПЕЧНІСТЬ ТА ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ТОВАРІВ	94
Кондуфор Є. О., Липій Є. А. СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТ БОРТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ ТА ДЕРЖАВНОЮ ЗРАДОЮ: МЕЖА ПОВНОВАЖЕНЬ	98
Коськін Г.В., Плеханова В.А. ПРОГРАМА HELP РАДИ ЄВРОПИ: ОСВІТА З ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	101
Кравченко Д.С. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	104
Кравченко Д.С., Липій Є.А. ЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ДЛЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ГРОМАДЯН	107

Полтавського державного аграрного університету. Серія «Економіка, управління та фінанси». 2024. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdau.eco.2024.2.6>

Ковальська Т.А.,
здобувачка вищої освіти СВО Бакалавр
спеціальність 051 Економіка
науковий керівник **Михайлова О.С.,**
к.е.н. доцент, доцент кафедри підприємництва і права
Полтавський державний аграрний університет

АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ У СФЕРІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У межах економічної теорії конкуренція трактується як взаємодія суб'єктів ринкових відносин, спрямована на досягнення власних економічних інтересів шляхом отримання доступу до обмежених ресурсів, підвищення ефективності виробництва, покращення збуту продукції та залучення споживчого попиту. Вона є ключовим механізмом саморегулювання ринкової економіки та визначальним елементом зовнішнього середовища функціонування промислових підприємств. Її вплив проявляється як у загостренні боротьби між виробниками, так і в підвищенні ефективності їх господарської діяльності. Конкуренція належить до некерованих факторів макросередовища, на які підприємства не можуть впливати безпосередньо. Ринковий механізм конкурентної взаємодії має особливе значення для підприємництва, оскільки формує умови, що слугують основою концептуального обґрунтування принципів підприємницької етики [1].

Ефективне функціонування конкурентного середовища можливе лише за умови належного контролю з боку держави, адже ринок природно схильний до концентрації та монополізації. В умовах трансформації економіки України, реалізації євроінтеграційного курсу та додаткових викликів воєнного часу забезпечення добросовісної конкуренції та запобігання монопольним зловживанням набуває особливої значущості.

Правове регулювання конкурентних відносин в Україні має багаторівневий характер і спирається на комплекс нормативно-правових актів. Конституція України у статті 42 закріплює базові засади конкурентної політики: "Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій

діяльності. Не допускаються зловживання монополією на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Види і межі монополії визначаються законом" [2]. До основних спеціальних законів, що регулюють конкурентну сферу, належать: Закон України "Про захист економічної конкуренції", який визначає правові механізми підтримки та охорони конкуренції, обмеження монополізму та забезпечення ефективності ринкових процесів [3]; Закон України "Про Антимонопольний комітет України", який регламентує статус, функції та компетенцію центрального органу контролю за дотриманням конкурентного законодавства [4]; Закон України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", що встановлює правила моніторингу, прозорості та допустимості державної допомоги з огляду на її вплив на конкуренцію [5]. Дію цієї системи доповнюють підзаконні нормативні документи.

Антимонопольна політика держави спрямована на забезпечення кількох ключових завдань: захист і стимулювання конкуренції, формування рівноправного конкурентного середовища для ринкових суб'єктів, запобігання проявам дискримінації, зокрема у сфері ціноутворення або шляхом зниження якості продукції; контроль за поведінкою підприємств, що мають домінуюче становище; підтримка розвитку малого й середнього бізнесу; захист прав споживачів. Реалізація цих напрямів сприяє зменшенню рівня монополізації економіки та активізації конкурентних процесів [6].

Центральну роль у практичній реалізації державної конкурентної політики відіграє Антимонопольний комітет України. Він здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції, проводить розслідування порушень, накладає штрафи, надає рекомендації учасникам ринку, а також виконує превентивний контроль за економічною концентрацією та узгодженими діями суб'єктів господарювання. Відповідно до статті 3 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", до основних завдань Комітету належать:

- 1) державний нагляд за дотриманням конкурентного законодавства та запобігання порушенням на принципах рівності суб'єктів і пріоритету прав споживачів;
- 2) контроль за концентрацією, узгодженими діями, а також дотриманням конкурентних норм під час регулювання цін суб'єктами природних монополій;
- 3) сприяння розвитку добросовісної конкуренції;
- 4) методичне забезпечення правильного застосування норм законодавства про конкуренцію;

5) контроль за створенням конкурентного середовища у сфері публічних закупівель;

6) моніторинг державної допомоги та оцінка її впливу на конкуренцію [4].

Згідно із Законом України "Про захист економічної конкуренції", за порушення норм конкурентного законодавства до суб'єктів господарювання можуть бути застосовані штрафи в розмірі до 10 %, 5 % або 1 % від доходу (виручки) за попередній звітний рік – залежно від характеру та тяжкості порушення [3].

Актуальною тенденцією розвитку конкурентної політики України є поступова гармонізація національного законодавства з правом Європейського Союзу. Це передбачає адаптацію регуляторних норм до європейських стандартів прозорості, дерегуляції, добросовісної конкуренції та інвестиційної привабливості. Євроінтеграційні процеси зумовлюють модернізацію підходів до регулювання підприємництва, цифровізацію державних послуг, удосконалення корпоративного законодавства й посилення інституційної спроможності державних органів контролю.

Конкуренція є основою функціонування ринкової економіки, забезпечуючи раціональний розподіл ресурсів та стимулюючи розвиток виробництва. У сучасних умовах антимонопольна політика набуває вирішального значення для підтримання стабільного ринку, протидії монополізації та захисту інтересів споживачів. Подальше наближення України до європейських норм, посилення ролі Антимонопольного комітету та вдосконалення механізмів державного контролю є необхідними передумовами формування конкурентного, прозорого та інвестиційно привабливого середовища.

Список використаних джерел:

1. Павлюк Т. І. Сутність та роль конкуренції в ринковій економіці. Економіка і суспільство. 2016. Вип. 6. С. 8–13 (дата звернення: 04.12.2025).

2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 04.12.2025).

3. Закон України "Про захист економічної конкуренції" від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 04.12.2025).

4. Закон України "Про Антимонопольний комітет України" від 26.11.1993 № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text> (дата звернення: 04.12.2025).

5. Закон України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" від 01.07.2014 № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18#Text> (дата звернення: 04.12.2025).

6. Турковський О.Я. Теоретичні засади антимонопольної політики в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 50. Том 3. 2018. С. 29-32 (дата звернення: 04.12.2025).

Комар Д. С.

здобувач фахової передвищої освіти,
Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

Моторна Н.М., науковий керівник,
викладач обліково-фінансових дисциплін,
спеціаліст другої кваліфікаційної категорії

ЯКІСТЬ, БЕЗПЕЧНІСТЬ ТА ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ТОВАРІВ

У сучасних умовах глобалізації та посилення конкуренції на світових ринках, якість, безпечність та екологічність товарів стають не просто бажаними характеристиками, а критично важливими вимогами, що визначають успіх виробника та довіру споживача. Ця тріада аспектів інтегрує економічні, соціальні та природоохоронні інтереси, відображаючи перехід суспільства до моделі сталого розвитку. Метою даної роботи є аналіз взаємозв'язку цих трьох ключових характеристик, визначення сучасних підходів до їх забезпечення та оцінка впливу на споживача та навколишнє середовище.

Законодавство України забезпечує гарантований захист прав споживачів. Так, Закон України «Про захист прав споживачів» [1] спрямований на забезпечення якості, безпечності та екологічності товарів і послуг, гарантуючи споживачам право вимагати відповідності продукції встановленим нормам згідно зі статтею 4 цього Закону. Інший Закон України «Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини» [2] в